Advies:

Wijziging Tarieven en Producten 2027 concessie Oost- en West-Brabant

Referentie: *26.19*
Adviesdatum: *18 september 2026*
Behandeld door: *Jaap Goossens, Adviseur/ vertegenwoordiger reizigersbelangen*

Geachte heer Klein Nagelvoort, beste Dieter,

Op 12 augustus 2026 heeft Arriva aan Reizigersoverleg Brabant (ROB) gevraagd advies uit te brengen over de voorgenomen tarieven en wijzigingen in het productaanbod voor 2027 voor de concessies Oost- en West-Brabant.
ROB heeft de voorstellen besproken in de werkgroep Betaalbaarheid en Tarieven. In dit advies gaan wij in op de afzonderlijke adviesvragen en geven wij waar nodig aanvullende aandachtspunten en aanbevelingen mee.

Regionale indexatie tarieven
Voor 2027 is de Landelijke Tariefindex (LTI) vastgesteld op 4,43%. ROB ziet de toepassing van deze index op bestaande en nieuwe reisproducten als passend binnen het landelijke kader. Wel adviseert ROB om duidelijk te communiceren dat deze indexatie losstaat van de overgang naar OVpay, om verwarring bij reizigers te voorkomen.

Gratis meereizen kinderen 4 t/m 11 jaar
ROB is positief over het voorstel om gedurende heel 2027 drie kinderen van 4 t/m 11 jaar ook zonder Kids Vrij-abonnement op zicht gratis te laten meereizen met een reiziger van 12 jaar of ouder. Wij adviseren daarbij om deze overgangsperiode actief te benutten om reizigers te informeren over het Kids Vrij-abonnement en het feit dat kinderen uiteindelijk met een geldig vervoerbewijs moeten reizen. Reizigers die in 2027 zonder Kids Vrij-abonnement gebruikmaken van deze regeling kunnen hier bijvoorbeeld via de chauffeur en/of gerichte informatie in de bus op worden gewezen.

Herintroductie vast tarief nachtbussen
ROB kan zich vinden in het voorstel om voor de nachtbussen in Breda opnieuw een vast tarief te hanteren. Dit vaste tarief van € 6,28 voor een enkele rit biedt duidelijkheid voor reizigers.

Verhoging instaptarief
ROB begrijpt de aanleiding om het instaptarief te verhogen. Wij vinden de voorgestelde verhoging op reguliere lijnen van € 4 naar € 6 echter een grote stap. Daarom adviseren wij om het instaptarief op

Onderwijsboulevard 225
5223 DE 's-Hertogenbosch
073 69 00 518
info@reizigersoverlegbrabant.nl
www.reizigersoverlegbrabant.nl

Aan dit advies kunnen geen rechten worden ontleend.

reguliere lijnen te verhogen van € 4 naar € 5. Voor de lange lijnen kunnen wij ons vinden in de voorgestelde verhoging van € 8 naar € 9.

Brabantse busabonnementen
ROB kan zich vinden in de voorgestelde LTI-indexatie van de Brabantse busabonnementen en de actualisering van de voorwaarden. Ook de vereenvoudiging van de voorwaarden, waarbij wordt volstaan met de vermelding dat de abonnementen geldig zijn op alle Bravo-(buurt)bussen van Arriva en Hermes in Brabant, vinden wij duidelijk.

Wagenverkoop
Arriva stelt voor om de reguliere wagenverkoop per 1 januari 2027 volledig te beëindigen. Reizigers kunnen dan niet langer in de bus een ritkaart of dalurendagkaart kopen. Als alternatieven worden onder meer de betaalpas, de OV-pas, online kaartverkoop en de Bravo Serviceritkaart genoemd. ROB heeft hierover eerder al geadviseerd. Sindsdien heeft ROB geen nieuwe zienswijze, nadere onderbouwing of alternatief voorstel ontvangen. Ook heeft hierover geen nadere afstemming plaatsgevonden. ROB ziet daarom geen aanleiding om het eerder ingenomen standpunt te wijzigen. De eerder meegegeven aandachtspunten zijn voor ROB nog steeds onverkort van toepassing, te weten:

Dalurendagkaart
ROB adviseert om de dalurendagkaart als product te behouden. Dit product wordt door uiteenlopende groepen reizigers gewaardeerd en stimuleert reizen in de daluren. ROB adviseert om de dalurendagkaart ten minste aan te bieden via de servicepunten, de website en via een app. Daarnaast acht ROB het van groot belang dat de dalurendagkaart geldig blijft binnen alle drie de Brabantse concessies en door beide vervoerders voor één en dezelfde prijs wordt aangeboden. In de toekomst ziet ROB de ontwikkeling van een dagcap als waardevol OVpay-product.

Ritkaart
Vanuit ons streven naar een simpel en eenduidig tarieven- en productenhuis ziet ROB het stopzetten van de ritkaart als een logische stap. Er zijn goede alternatieven beschikbaar via het servicepunt, de website en de app. Bovendien is reizen met een betaalpas via OVpay in de meeste gevallen ook financieel voordeliger.

Serviceritkaart
ROB beoordeelt de serviceritkaart niet als regulier product, maar als vangnetsysteem. De intentie daarvan begrijpt ROB. ROB kan zich daarbij vinden in de voorgestelde tarieven van € 4,50 voor stadslijnen, € 9 voor streeklijnen en € 18 voor de lange lijnen die plaatsen buiten Brabant aandoen. Voor ROB ligt het belangrijkste aandachtspunt echter bij de wijze waarop de serviceritkaart wordt ingezet en de periode waarin deze beschikbaar blijft. Bij de beoordeling van de serviceritkaart komt ROB tot een tweeledig advies:

1. ROB adviseert om de serviceritkaart maximaal zes maanden aan te bieden. Langer aanbieden is volgens ons niet in het voordeel van de reiziger. Duidelijkheid vormt hierbij een belangrijke afweging. Ook zichtbaarheid en keuzevrijheid spelen hierbij een rol, aangezien reizigers de

Onderwijsboulevard 225
5223 DE 's-Hertogenbosch
073 69 00 518
info@reizigersoverlegbrabant.nl
www.reizigersoverlegbrabant.nl

Aan dit advies kunnen geen rechten worden ontleend.

serviceritkaart niet zelfstandig kunnen aanschaffen en volledig afhankelijk zijn van de vervoerder voor het gebruik ervan.

2. ROB adviseert om alle medewerkers met direct reizigerscontact eenduidige instructies mee te geven die geen ruimte laten voor interpretatieverschillen bij het wel of niet aanbieden van de serviceritkaart. Daarnaast adviseert ROB om in deze periode iedere reiziger die een serviceritkaart aangeboden krijgt, te informeren over de periode waarin de serviceritkaart beschikbaar blijft. Dit draagt bij aan duidelijkheid richting de reiziger.

Combi-ticket P+R Den Bosch
ROB constateert dat Arriva uitsluitend advies vraagt over het accepteren van het P+R-combiticket op alle stadslijnen in Den Bosch en niet over de hoogte van het tarief, omdat dit volgens Arriva door de gemeente Den Bosch wordt vastgesteld.

ROB kan zich niet vinden in deze uitleg. Vanaf december 2026 maakt het vervoer vanaf de P+R-locaties onderdeel uit van de ov-concessie Oost-Brabant. Uit het Programma van Eisen volgt naar onze lezing dat tarieven binnen de ov-concessie door de concessieverlener worden vastgesteld. Ook bijzondere vervoerbewijzen, waaronder het parkeerkaartje, vallen daaronder. Een gemeente kan daarbij een bijzonder tarief voorstellen, maar dat neemt niet weg dat het tarief uiteindelijk onderdeel is van het door de concessieverlener vast te stellen tarievenplan. Daarmee valt ook de hoogte van dit tarief naar het oordeel van ROB onder ons adviesrecht.

ROB adviseert om het P+R-combiticket vooralsnog uitsluitend geldig te laten zijn op de specifieke transferiumlijnen en de voorgestelde uitbreiding naar alle stadslijnen in Den Bosch niet door te voeren. Wij verzoeken Arriva om eerst het volledige voorstel, inclusief de hoogte van het tarief en de bijbehorende voorwaarden, aan ROB voor advies voor te leggen. Pas daarna kan ROB de voorgestelde uitbreiding in samenhang beoordelen.

Bravo ov-schoolticket
ROB begrijpt de keuze om de maximale groepsgrootte van het ov-schoolticket te verkleinen, zodat grotere schoolklassen indien nodig kunnen worden opgesplitst en iedere groep over een eigen vervoerbewijs beschikt. Tegelijkertijd constateren wij dat het voorstel leidt tot een aanzienlijke prijsstijging per kind. Bij het huidige tarief van € 35 voor maximaal 26 kinderen bedraagt de prijs afgerond € 1,35 per kind. Bij het voorgestelde tarief van € 23,50 voor maximaal 15 kinderen stijgt dit naar afgerond € 1,57 per kind, een stijging van 16%.

Het ov-schoolticket laat leerlingen kennismaken met het reizen in het openbaar vervoer en maakt deelname aan activiteiten buiten de schoollocatie mogelijk. Daarom vindt ROB het belangrijk dat het ticket laagdrempelig, begrijpelijk en betaalbaar blijft. Reizigersoverleg Brabant adviseert daarom om het nieuwe tarief gedurende de komende drie jaar niet te verhogen en binnen die periode te evalueren of de gewijzigde groepsgrootte en voorwaarden daadwerkelijk bijdragen aan een begrijpelijker en beter bruikbaar product voor scholen.

Onderwijsboulevard 225
5223 DE 's-Hertogenbosch
073 69 00 518
info@reizigersoverlegbrabant.nl
www.reizigersoverlegbrabant.nl

Aan dit advies kunnen geen rechten worden ontleend.

Daarnaast zijn schoolklassen met maximaal 32 leerlingen tegenwoordig geen uitzondering. ROB adviseert daarom om het ov-schoolticket niet voor maximaal 15, maar voor maximaal 16 kinderen geldig te maken. Een klas van 32 leerlingen kan daarmee over twee groepstickets worden verdeeld, waarbij iedere groep over een eigen vervoerbewijs beschikt.

Tariefacties en combi-tickets
ROB kan zich vinden in de voorgestelde werkwijze voor aanvullende tariefacties en combi-tickets, waarbij voor tijdelijke acties die binnen het vastgestelde kader blijven niet telkens een afzonderlijke formele adviesprocedure wordt doorlopen.
Voor ROB is daarbij van belang dat wij tijdig worden geïnformeerd over de inhoud, looptijd en voorwaarden van een voorgenomen actie en dat voorstellen die buiten het vastgestelde kader vallen of een structurele wijziging van het tarieven- of productaanbod inhouden, opnieuw voor advies worden voorgelegd.

ROB vindt het positief dat de provincie en ROB tijdig worden geïnformeerd over voorgenomen tariefacties en dat er ruimte blijft om vanuit het belang van de reiziger aandachtspunten mee te geven. Een algemeen uitgangspunt van ROB is daarbij dat reizigers inzicht krijgen in zowel de reguliere prijs als de actieprijs van een vervoerbewijs. Wij adviseren daarom om bij tariefacties een duidelijke ‘van-voor’-aanduiding te gebruiken, zowel in de communicatie als op het vervoerbewijs zelf. Zo worden reizigers zich beter bewust van de reguliere tarieven en het voordeel dat een actie biedt.

Invulling ruimte vervallen landelijke 65+-korting
Met ingang van 2027 vervalt de landelijke verplichting om reizigers van 65 jaar en ouder 34% leeftijdskorting aan te bieden. Tegelijkertijd wordt de landelijke Kids Vrij-regeling ingevoerd en biedt de nieuwe doelgroepenkorting binnen het Landelijk Tarievenkader meer ruimte om korting gericht in te zetten voor specifieke doelgroepen. In de voorliggende adviesaanvraag ziet ROB geen voorstel terug voor de verdere invulling van de financiële ruimte die door deze wijzigingen ontstaat. ROB vindt het daarom belangrijk om hiervoor een richting mee te geven.

ROB heeft in eerdere adviezen en gesprekken de wens uitgesproken om binnen het Brabantse tarievenhuis toe te werken naar cappingproducten, waarbij een maximum wordt gesteld aan wat een reiziger binnen een bepaalde periode aan reiskosten betaalt. Komt de reiziger boven het maximum uit dan kan de reiziger in de resterende periode kosteloos gebruik maken van de bus.

Er is nog niet bekend of en wanneer de cappingproducten worden ingevoerd. Daarom adviseren wij om de vrijkomende financiële ruimte in eerste instantie te benutten om de LTI-gerelateerde stijging van het Brabantse kilometertarief zoveel mogelijk te beperken. Hiermee kan tegelijkertijd financiële ruimte beschikbaar blijven om op een ander moment de invoering van cappingproducten mogelijk te maken.

Wij zien bij andere provincies dat bij invoering van cappingproducten het kilometertarief vaak onderdeel is van de financiële uitwerking. Door de beschikbare ruimte nu gericht in te zetten, wil ROB de noodzaak van een eventuele aanvullende verhoging van het Brabantse kilometertarief bij de

toekomstige invoering van cappingproducten zoveel mogelijk beperken. Deze benadering sluit bovendien aan bij het Brabants uitgangspunt om het kilometertarief niet sterker te laten stijgen dan de jaarlijkse LTI-indexatie.

Afsluitend
Reizigersoverleg Brabant vindt het belangrijk dat de verdere ontwikkeling van het Brabantse tarieven- en productenhuis voor reizigers begrijpelijk, betaalbaar en toegankelijk blijft. Tarieven en productvoorwaarden moeten helder zijn, wijzigingen moeten goed uitlegbaar zijn en verschillende groepen reizigers moeten op een passende manier gebruik kunnen blijven maken van het openbaar vervoer. Daarbij blijft voor ons het uitgangspunt dat de tarieven voor busvervoer jaarlijks niet sterker stijgen dan de Landelijke Tarieven Index (LTI).

Wij zien de voorstellen voor 2027 daarom niet alleen als afzonderlijke wijzigingen, maar ook als onderdeel van de verdere ontwikkeling van een samenhangend en toekomstbestendig tarieven- en productenhuis.

Wij ontvangen graag uiterlijk 30 oktober uw inhoudelijke reactie op dit advies over de tarieven en producten voor 2027. Voor verdere toelichting kunt u contact opnemen met Jaap Goossens, adviseur/ vertegenwoordiger reizigersbelangen. ROB publiceert dit advies na 2 oktober op www.reizigersoverlegbrabant.nl .

Met vriendelijke groet,

Maruška Lestrade-Brouwer
Voorzitter, Reizigersoverleg Brabant

Onderwijsboulevard 225
5223 DE 's-Hertogenbosch
073 69 00 518
info@reizigersoverlegbrabant.nl
www.reizigersoverlegbrabant.nl

Aan dit advies kunnen geen rechten worden ontleend.